



Crna Gora  
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,  
81000 Podgorica, Crna Gora  
tel: +382 20 242 835  
fax: +382 20 224 450  
www.mif.gov.me

Br: 09-12-430/22-9110/2

Podgorica, 17.05.2022. godine

## MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA

-n/r ministarke, gospođe Ane Novaković Đurović -

Poštovana gospođo Novaković Đurović,

Povodom *Predloga izvještaja o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi indikatora (2017-2020) sa Akcionim planom za unapređenje životne sredine sa predlogom mjera za period 2022-2025. godine*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

### MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga izvještaja* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent*, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst *Predloga izvještaja* i *Izveštaja o analizi uticaja propisa* navedeno je da za implementaciju *Predloga izvještaja* i *Akcionog plana* nije potrebno obezbijedenje finansijskih sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog izvještaja o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi indikatora (2017-2020) sa Akcionim planom za unapređenje životne sredine sa predlogom mjera za period 2022-2025. godine*.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović



**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA**

<b>PREDLAGAČ</b>	<b>MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA</b>
<b>NAZIV PROPISA</b>	<b>Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi indikatora (2017-2020) sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera za period 2022-2025. godina</b>

**1. Definisane probleme**

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Zakon o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 52/16, 73/19), član 60, propisuje obavezu izrade Izvještaja o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera za period od četiri godine, u skladu sa Uredbom o nacionalnoj listom indikatora zaštite životne sredine ("Službeni list Crne Gore", br. 019/13).
- Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori, na bazi indikatorskog prikaza, baziran je na standardnoj tipologiji indikatora koji je razvila Evropska agencija za životnu sredinu (EEA), koju koriste i druge međunarodne institucije kao standard u koncipiranju izvještaja o stanju životne sredine.
- U Izvještaju o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera sublimirane su četiri Informacije o stanju životne sredine koje sumiraju podatke i informacije o društvenom razvoju i pritiscima na životnu sredinu, koji proističu iz tog razvoja, o ekološkim pitanjima uopšte i o naporima da se smanje pritisci na životnu sredinu kroz nacionalno zakonodavstvo i strategije.
- Indikator životne sredine predstavlja instrument za monitoring stanja životne sredine i promjena u njoj. Indikatori mogu pokazati glavne razvojne trendove, pomoći da se opišu uzroci i efekti uslova životne sredine, da se prati i procijeni implementacija politika životne sredine i da transformišu kompleksne podatke u informacije koje se koriste u donošenju političkih odluka, kao i za svrhe istraživanja i objavljivanja široj javnosti.

- Izvještaj je koncipiran kroz obradu sljedećih oblasti: vazduh, turizam, kopnene vode, saobraćaj, klimatske promjene, ribarstvo, zemljište, upravljanje otpadom, poljoprivreda, biološka raznovrsnost, energetika i more.
- Posljedice problema su neodostatak informacija i ocjene indikatora koje bi mogle da dovedu do neodgovarajućeg kreiranja politike zaštite životne sredine, odnosno do gubitka prirodnih resursa, zagađenja vazduha, vode, zemljišta, koje se višestruko reflektuje na zdravlje ljudi, degradaciju staništa, ugrožavanje živog svijeta, kako biljnog tako i životinjskog, uključujući i rijetke vrste.
- Lošim stanjem životne sredine i njenom neadekvatnom zaštitom i kreiranjem politike koja se vrši na osnovu Izvještaja o stanju životne sredine na bazi indikatora najviše mogu biti oštećeni građani koji su izloženi negativnim uticajima iz životne sredine.
- Bez usvajanja Izvještaja o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera ne bi se sproveo član 60 Zakona o životnoj sredini i ne bi bilo moguće unapređivati stanje životne sredine na osnovu osnovnih indikatora, a samim tim ne bi postojala ni osnova za kreiranje preporuka u planiranju politike zaštite životne sredine i definisanje mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu čija realizacija treba da doprinese rješavanju identifikovanih problema i poboljšanju postojećeg stanja životne sredine u Crnoj Gori.

## 2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Ocjena indikatora za vazduh, turizam, kopnene vode, saobraćaj, klimatske promjene, ribarstvo, zemljište, upravljanje otpadom, poljoprivredu, biološku raznovrsnost, energetiku i more će poslužiti u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja životne sredine. Stoga, jasno je da Izvještaj o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera postaje važan faktor u planiranju politike zaštite životne sredine, kao i pokazatelj potrebe ugradnje principa i načela zaštite životne sredine u razvojne i strateške dokumente drugih sektorskih politika, kao što su industrija, poljoprivreda, energetika i drugi.
- Izvještaj o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera izrađuje se na osnovu Uredbe o nacionalnoj listom indikatora zaštite životne sredine, a donosi se na osnovu člana 60 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19).

## 3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Jedini način za kreiranje politike zaštite životne sredine je na osnovu Izvještaja o stanju životne sredine Crne Gore sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera koji je sublimirao četiri Informacije o stanju životne sredine, koje je prethodno usvojila Vlada Crne Gore. Upravo se zbog toga donosi svake četvrtne godine. Stoga se "status quo" ne može uzeti kao prihvatljiva opcija.
- Izvještaj o stanju životne sredine na bazi indikatora s Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera će poslužiti i u definisanju osnova za kreiranje preporuka u planiranju politike zaštite životne sredine i definisanje mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu čija realizacija treba da doprinese rješavanju identifikovanih problema i poboljšanju postojećeg stanja životne sredine u Crnoj Gori.

#### 4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,

#### Donošenje

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Izvještaj o stanju životne sredine na bazi indikatora s Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera može uticati na nadležne institucije u različitim oblastima životne sredine, energetike, poljoprivrede, jer daje smjernice shodno ocjeni indikatora, gdje se u Akcionom planu koji sadrži predlog mjera definišu preporuke za unapređenje na osnovu kojih će se propisati određene obaveze nadležnim institucijama. Važno je napomenuti da je ovo sublimacija predloga mjera prikazanih u Akcionom planu radi boljeg pregleda. Navedene predloge mjera u Akcionom planu već je usvojila Vlada Crne Gore kroz usvajanje četiri Informacije o stanju životne sredine (2017-2020) čiji je sastavni dio bio predlog mjera.
- Izvještaj o stanju životne sredine na bazi indikatora s Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera neće izazvati troškove građanima i privredi. Finansijska sredstva za predložene mjere su već planirana i prikazana kroz različita zakonska, strateška i programska dokumenta koja je usvojila Vlada Crne Gore.
- Pozitivan uticaj donošenja Izvještaja o stanju životne sredine na bazi indikatora s Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera ogleda se u ispunjavanju zakonskih obaveza, ispunjavanju obaveza izvještavanja prema međunarodnim institucijama, obezbjeđivanju Ustavnog prava građana o mogućnosti dobijanja informacija o životnoj sredini.

životnu sredinu, čija realizacija treba da doprinese rješavanju identifikovanih problema i poboljšanju postojećeg stanja životne sredine u Crnoj Gori.

- Izvještaj je koncipiran kroz obradu sljedećih oblasti: vazduh, turizam, kopnene vode, saobraćaj, klimatske promjene, ribarstvo, zemljište, upravljanje otpadom, poljoprivreda, biološka raznovrsnost, energetika i more.
- Sprovođenje godišnjeg monitoringa svih segmenata životne sredine je obaveza definisana Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19), dok sredstva obezbijeđena Zakonom o budžetu za 2022. godinu za sprovođenje ovog propisa nijesu dovoljna za sprovođenje monitoringa svih segmenata životne sredine.
- Izvještaj o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera izrađuje se na osnovu Uredbe o nacionalnoj listom indikatora zaštite životne sredine, a donosi se na osnovu člana 60 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19).
- Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori, na bazi indikatorskog prikaza, baziran je na standardnoj tipologiji indikatora koji je razvila Evropska agencija za životnu sredinu (EEA), koju koriste i druge međunarodne institucije kao standard u koncipiranju izvještaja o stanju životne sredine.
- Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda jer Akcioni Plan izvještaja te podatke ne obuhvata, budući da su ta sredstva planirana kroz zakonska, strateška i programska dokumenta različitih oblasti.
- Na sjednici Komisije za ekonomsku politiku i finansijski sistem Vlade Crne Gore sugerisano je da se na Izvještaj o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera pribavi mišljenje Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

#### **6. Konsultacije zainteresovanih strana**

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti.**

- U izradi Izvještaja o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera nije korišćena eksterna ekspertiza. Izvještaj je izradila Agencija za zaštitu životne sredine.
- Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je, na 94 adrese zainteresovanih strana, u toku izrade predloga mjera uputilo Izvještaj o stanju životne sredine Crne Gore na bazi indikatora sa Akcionim planom za unapređenje stanja životne sredine sa predlogom mjera zainteresovanim stranama.

*Zainteresovane strane su sve institucije, jedinice lokalnih samouprava, preduzeća koja se pominju kao nosioci ili učesnici u realizaciji predloženih mjera.*

Pored navedenih zainteresovanih strana, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je uputilo Izvještaj o stanju životne sredine Crne Gore na bazi